

Årsredovisning och koncernredovisning 2015

Organisationsnummer 556527-7182

KPA
PENSION

Innehållsförteckning

	Sidan
Förvaltningsberättelse	3
Ägarförhållande och koncernstruktur	3
Allmänt om verksamheten i KPA Pension	3
Bolag och verksamheter i KPA Pension	4
Verksamheten under 2015 i KPA Pension	4
Personalinformation för KPA Pension	6
Väsentliga händelser efter balansdagen	6
Bolagsstyrning.....	7
Etik och hållbarhet	7
Omvärld och förväntningar om framtida utveckling.....	7
Resultat och ekonomi	9
Koncernen och moderföretaget.....	9
Förslag till vinstdisposition.....	9
Resultaträkning - Koncernen	10
Balansräkning - Koncernen	11
Kassaflödesanalys - Koncernen	13
Resultaträkning - Moderföretag	14
Balansräkning - Moderföretag	15
Kassaflödesanalys - Moderföretag	17
Noter	18
Definitioner	36

NOTER

Not 1. Redovisningsprinciper i koncernen och moderföretag	18	Not 12. Övriga fordringar	29
Not 2. Arvode till revisorer	20	Not 13. Kortfristiga placeringar.....	30
Not 3. Anställda och personalkostnader	21	Not 14. Kassa och bank.....	30
Not 4. Finansiella intäkter	24	Not 15. Eget kapital	30
Not 5. Övriga räntekostnader och liknande kostnader ..	24	Not 16. Obeskattade reserver	31
Not 6. Bokslutsdispositioner, övriga.....	25	Not 17. Pensioner och liknande förpliktelser	31
Not 7. Skatt på årets resultat	25	Not 18. Avsättning uppskjuten skatt.....	31
Not 8. Goodwill	26	Not 19. Skulder till närstående.....	32
Not 9. Programvaror.....	27	Not 20. Övriga skulder	32
Not 10. Materiella anläggningstillgångar, Inventarier	28	Not 21. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33
Not 11. Andelar i dotterföretag.....	29	Not 22. Ansvarsförbindelser	33
		Not 23. Pensionsupplysningar.....	33

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för KPA AB, org. nr 556527-7182 med säte i Stockholm, avger härmed koncernredovisning för räkenskapsåret 2015.

Ägarförhållande och koncernstruktur

KPA AB ägs till 60 procent av Folksam ömsesidig livförsäkring (502006-1585) och till 40 procent av SKL Företag AB (556117-7535).

KPA-koncernen består av moderföretaget KPA AB och dotterföretaget KPA Pensionservice AB (556569-1077) med bifirman Pensionsvalet PV. KPA Pensionservice AB äger i sin tur dotterföretag KPA Pensions-tjänst AB (556254-6969). KPA AB består även av dotterföretaget KPA Livförsäkring AB (502010-3502).

KPA Liv-koncernen består av moderföretaget KPA Livförsäkring AB (publ) (502010-3502) som i sin tur äger KPA Pensionsförsäkring AB (publ) (516401-6544). Det överskott som uppkommer i dotterföretaget KPA Pensionsförsäkring AB tillfaller försäkringstagarna. Ingen vinstutdelning får ske till aktieägaren. KPA Pensionsförsäkring AB och KPA Livförsäkring AB konsolideras därför inte i koncernredovisning.

KPA Pensionsförsäkring AB har två helägda dotterföretag, Litreb I AB (556715-5782) och Litreb II AB

(556730-4679), KPA Pensionsförsäkring AB äger dessutom Kulltorp Holding AB (556767-4147) till 33 % med dotterföretag Gnosjö Energi AB (556742-7132), 99 % av Stopstorp KB (969715-6249), 11,33% av Power Wind Partners AB (556756-2128) och 70 % av Kungsbrohus Holding AB (556891-1670). 99 % av KB Sandspridaren (969747-2950) vari Litreb II AB äger 1 %. Litreb I AB äger Litreb Fastigheter AB (556681-3142), Ymerplan AB (556742-7199), Godsfinkan Hammarby AB (556605-7757), Trumman Häggvik AB (556728-3923), Lötén Vårdbostäder AB (556758-5426), Arlöv Vårdbostäder AB (556668-0566) Äldreboendet Solbacka AB (556768-3924), Fastighets AB Jäsby (556824-8370), Fastighets AB Gudingen (556824-8396), Boende Ursvik 22 AB (556912-1394) och Boende Ursvik 32 AB (556912-1386). Kungsbrohus Holding AB äger Fastighets AB Kungsbrohus (556617-8517).

Alla KPA-bolagen har säte i Stockholm. KPA-bolagen benämns nedan KPA Pension.

Allmänt om verksamheten i KPA Pension

KPA Pension förvaltar tryggt och etiskt våra kunders pensionspengar. KPA Pensions affärsidé är att erbjuda kundanpassade pensions- och försäkringslösningar främst till kommunsektorn. Vårt erbjudande består av traditionell pensionsförsäkring, fondförsäkring, livförsäkring, pensionsadministration och valcentral.

Den prioriterade marknaden är kommunsektorn i Sverige. Med kommunsektorn avses anställda och arbetsgivare i kommuner, landsting, regioner, kommunalförbund, kommunala företag och här till närliggande företag. KPA Pension är marknadsledande i kommunsektorn. Merparten av Sveriges landsting och kommuner har avtal med bolag inom KPA Pension. Drygt en och en halv miljon anställda har sin pension i någon form hos KPA Pension.

Bolag och verksamheter i KPA Pension

Moderbolaget KPA ABs verksamhet består av att förvalta dotterföretag. Nettoomsättningen i KPA AB utgörs av vidarefakturering av driftskostnader till dotterbolagen.

Dotterbolaget KPA Pensionservice AB (fd Pensionsvalet PV AB) bildades 1999. Bolagets ena verksamhetsdel administrerar, för arbetsgivarnas räkning, de individuella pensionsvalen för anställda inom kommunsektorn och Kooperationen och förmedlar pensionspremierna till valbara försäkringsbolag under bifirma Pensionsvalet PV. Den andra delen av verksamheten består av beräkning och utbetalning av tjänstepension från flera olika avtalsområden för kunders räkning. Bolagets verksamhet är en del av KPA Pensions kompletta produktutbud till arbetsgivare, arbetstagare och pensionärer.

Dotterbolaget KPA Pensionstjänst AB administrerar för arbetsgivarnas räkning, de individuella pensionsvalen för anställda inom kommunsektorn och förmedlar pensionspremier till valbara försäkringsbolag. Bolaget utför också beräkning och utbetalning av tjänstepension enligt kommunala kollektivavtal för kunders räkning. Bolagets verksamhet är en del av KPA Pensions kompletta produktutbud till arbetsgivare, arbetstagare och pensionärer. Bolagets verksamhet förs succesivt över till KPA Pensionservice AB i takt med att de administrativa

avtalen löper ut.

Dotterbolaget KPA Livförsäkring AB tillhandahåller kollektivavtalad tjänstegrupplivförsäkring (TGL) för kommunsektorns anställda och erbjuder frivilliga grupplivförsäkringar både som komplement till TGL för anställda och som ersättning av TGL för pensionärer.

Dotterbolaget KPA Pensionsförsäkring AB är så kallat förvalsalternativ för kommun- och landstingsanställda som omfattas av kollektivavtalen KAP-KL, AKAP-KL och PA-KFS samt inom AIP, anställda inom statsunderstödda teatrar, dans- och musikinstitutioner. Det innebär att anställda som inte gör ett aktivt val för sin tjänstepension, får den placerad i KPA Pensionsförsäkring. Bolaget tillhandahåller även försäkringslösningar för tjänstepensionsplaner inom KAP-KL, PA-KFS 09, PA 03 och AIP samt privata pensionsförsäkringar. Personer som placerar sin individuella del av tjänstepension hos KPA Pensionsförsäkring AB kan välja mellan antingen traditionell försäkring eller fondförsäkring.

Verksamheten under 2015 i KPA Pension

Arbetstagare och arbetsgivare
KPA Pensionsförsäkring AB fick cirka 128 000 nya pensionssparare under 2015. Merparten av dessa avser nyanställda samt anställda som uppnår intjänanderätt för tjänstepension inom kollektivavtalen KAP-KL, AKAP-KL och PA-KFS09.

Premier för 2014 års val förmedlades till KPA Pensionsförsäkring AB i slutet av mars 2015 och motsvarande knappt 8,8 miljarder kronor, varav cirka 340 miljoner kronor till någon av Swedbank Roburs fonder som erbjuds under varumärket KPA Pension.

Totalt har KPA Pensionsförsäkring AB pension under förvaltning för 1,9 miljoner personer, varav 80 000 personer sparar i någon av ovanstående fonder.

Kommuner och landsting kan också försäkra pensionsförmåner utöver individernas individuella del inom KAP-KL. Det är förmånsbestämd ålderspension och efterlevandepension samt premiebefrielse av dessa förmåner som försäkras. Hittills har cirka 200 kommuner tecknat avtal med KPA Pensionsförsäkring AB.

KPA Pensionservice AB och KPA Pensionstjänst AB utbetalar pensionsmedel samt förmedlar pensionspremier för arbetsgivares räkning, främst

kommuner och landsting. I slutet av 2015 hade 13 landsting/regioner och knappt 240 kommuner avtal om detta med KPA Pensionservice AB och KPA Pensionstjänst AB. Under 2015 har totalt 18,4 miljarder kronor utbetalats och 16,1 miljarder kronor förmedlats.

I KPA Livförsäkring AB har 1 975 (1 998) arbetsgivare avtal avseende TGL-KL.

Fördelad avkastning

Sedan den 1 juli 2004 fördelar KPA Pensionsförsäkring AB både positiv och negativ avkastning, avkastningsränta, minst varje kvartal till pensionspararna. Metoden medför att kollektiv konsolideringsnivå för traditionell premiebestämd pensionsförsäkring alltid ligger runt 100 procent. Avkastningsräntan för 2015 uppgick till 3,7 (13,4) procent.

Förvalt kapital

Vid utgången av 2015 förvaltades cirka 132 (123) miljarder kronor för traditionell pensionsförsäkring i KPA Pensionsförsäkring AB vilket är en ökning med 9 miljarder kronor jämfört med föregående år. Ytterligare cirka 7,9 (7,4) miljarder sparades i någon av KPA Pensions etiska fonder.

I KPA Livförsäkring AB förvaltades cirka 5 miljarder kronor.

Solvenssituation

Solvenssituationen bedöms att vara god även om solvensgraden för KPA Pensionsförsäkring minskat med 2 procentenheter till 164 (166) procent. Som ett led i vår aktuariella översyn så har vi under perioden gjort en större försäkringsteknisk avsättning som påverkar bolagets solvensgrad negativt. Bakgrunden är att man under året sett över antaganden i takt med att vi kunnat notera att en växande andel kunder idag tar ut sin pension temporärt istället för livsvarigt. Totalavkastningen uppgick till 3,3 (13,3) procent för perioden och avkastningsräntan uppgick till 3,7 (13,4) procent.

För KPA Livförsäkring är solvenssituationen mycket god.

KPA Pension samarbetar tillsammans med Folksam med Solvens II. Solvens II-programmet är Folksams största och viktigaste projekt. Solvens II-direktivet är ett europeiskt regelverk för försäkringsbolag som syftar till att skapa en enhetlig europeisk försäkringsmarknad med ökat skydd för försäkringstagare. De nya reglerna, som träder ikraft den 1 januari 2016,

ställer krav på att försäkringsbolag ska ha tillräckligt med kapital i förhållande till sina risker för att kunna leva upp till sina åtaganden gentemot försäkringstagarna.

För att undvika att försäkringsföretag med tjänstepensionsverksamhet ska behöva anpassa sig till ett nytt grundläggande regelverk vid två tillfällen inom en begränsad tid har en övergångsregel införts i Solvens II-regelverket. Regeln innebär att företag med tjänstepensionsverksamhet får fortsätta tillämpa den äldre regleringen för denna verksamhet fram till 2019 då ett nytt tjänstepensionsregelverk kan förväntas vara på plats. Det innebär att KPA Pensionsförsäkring, som är ett renodlat tjänstepensionsföretag, kommer att fortsätta med nuvarande regelverk när det gäller kapitalkravsberäkning och tillsynsrapportering. KPA Livförsäkring kommer att tillämpa Solvens II-regelverket fullt ut.

Viktiga händelser 2015

Erik Thedéen tillträdde befattningen som ny vd i KPA AB den 13 april 2015. Den 19 oktober tillträdde Mia Liblik som tillförordad vd för KPA AB och KPA Pension. Detta sedan Erik Thedéen utsetts av regeringen till generaldirektör för Finansinspektionen. Henrik Persson tillträdde samtidigt som tillförordnad vd för KPA Pensionsförsäkring AB.

KPA Pension har för fjärde året i rad utsetts till det mest hållbara bolaget i både pensionsbranschen och i hela finansbranschen i undersökningen Sustainable Brand Index.

I Svensk Kvalitets Index 2015 fick KPA Pension utmärkelsen "Sveriges Nöjdaste Företagskunder – Tjänstepension". Mätningen avser service- och produktkvalitet, image och förväntningar samt prisvärdhet.

I maj 2014 lanserade KPA Pension den nya inloggade nättjänsten KPA Direkt 2.0 till arbetsgivarkunderna inom kommunsektorn. Under 2015 har utrullningen fortsatt och i nuläget är det ett tjugofemtal kommun-kunder som arbetar i det nya systemet. Utrullningen av den nya plattformen fortsätter under nästa år. KPA Direkt 2.0 har ett modernt och användarvänligt gränssnitt och kommer stärka KPA Pensions möjligheter att vara fortsatt framgångsrika i kommande upphandlingar.

KPA Pension har under året vunnit ett fyrtiotal upphandlingar avseende pensionsadministration.

Bland de större upphandlingarna märks Stockholms läns landsting och Stockholms Stad. De kunderna är sedan många år två av KPA Pensions största kunder och har tillsammans cirka 83 000 anställda och 66 000 pensionstagare. Avtalstiderna är på tre år plus option på förlängning och börjar gälla från den första januari 2016.

KPA Pension har även vunnit ett antal stora försäkringsupphandlingar avseende inlösen av intjänad pensionsrätt, exempelvis kommunerna Flen, Kiruna, Gällivare, Osby och Trosa.

Under året har KPA Pension lanserat en ny konsulttjänst med inriktning på hållbar pensionsförvaltning. Tjänsten innebär att kommuner och landsting kan få hjälp med att utforma en hållbar placeringspolicy för pensionsmedel som förvaltas på annat sätt än genom försäkring i KPA Pension. Tjänsten är framtagen mot bakgrund av att allt fler kunder har behov av att säkerställa att deras pensionsmedel förvaltas på ett sätt som överensstämmer med kundens övergripande mål för hållbarhet.

Den 13 mars 2015 ingick ett konsortium bestående av Borealis Infrastructure, Tredje AP-fonden, Folksam Liv, Folksam Sak och KPA Pensionsförsäkring, ett avtal om att förvärva Fortum Distribution AB, Fortums elöverföringsverksamhet i Sverige. Fortum Distribution är den näst största elnätsaktören i Sverige. Företaget levererar el till 906 000 kunder i Sverige och har en marknadsandel på omkring 17 procent. Genom investeringen får KPA Pensionsförsäkring AB ett komplement till tillgångsportföljen som ger riskspridning samt förväntad god avkastning. Efter tillstånd från konkurrensmyndigheten slutfördes affären den 1 juni. I anslutning till tillträdet bytte Fortum Distribution AB namn till Ellevio AB.

I samband med att regeringen beslutat att från och med 2015 sänka avdragsrätten för privat pensionssparande, har KPA Pension valt att stoppa möjligheten att teckna privat pensionsförsäkring.

KPA Pensions marknadsandel avseende premiebestämd försäkring inom avtalsområde KAP-KL, dvs. kommunsektorns avtalsområde, fortsätter att öka. Marknadsandelen sett till antalet individer är nu nästan 60 procent när årsförmedlingen för 2015 var klar i månadsskiftet mars/april.

Mot bakgrund av den nuvarande lågräntemiljön fattade KPA Pensionsförsäkring beslut i november att anpassa garantiräntan i traditionell pensionsförsäkring. Detta för att skapa förutsättningar för fortsatt god avkastning till kunderna och bibehålla trygg förvaltning.

Personalinformation

Bolagen inom Folksam tillämpar tillikaanställning vilket innebär att personalen är anställd i flera bolag inom Folksam. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställen inom Folksam i förhållande till utfört arbete. Mer personalinformation och information om ersättningar för ledande befattningshavare finns i not 3.

Belöningsprogram

Bolagen inom Folksam har ett belöningsprogram som syftar till att synliggöra och skapa fokus på Folksams affärsstrategier och övergripande mål. Det handlar bland annat om att öka medarbetarnas engagemang och motivation att arbeta mot dessa mål. För 2015 har det övergripande målet i belöningsprogrammet varit Nöjda kunder vilket har brutits ner i två mål; Folksams Kundindex (FKI) samt antalet helkunder, det vill säga antalet hushåll som har en kombination av sparande och sakförsäkringar i Folksam. Utfall i belöningsprogrammet utbetalas i form av en avsättning i en individuell tjänstepensionsförsäkring. Ingen i koncernledningen ingår i belöningsprogrammet.

Inom KPA Pension arbetar vi med de tre kärnvärdena personliga, engagerade och ansvarstagande som utgör grunden för hur vi bemöter våra kunder och medarbetare. Tillsammans med vårt varumärkeslöfte trygg pension och etiska placeringar är de kärnan i den företagskultur vi bygger inom KPA Pension.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser, utöver den ordinarie verksamheten, har inträffat efter räkenskapsårets utgång.

Bolagsstyrning

KPA AB har valt att följa Svensk kod för bolagsstyrning i tillämpliga delar och har upprättat en bolagsstyrningsrapport och rapport om den interna kontrollen. Bolagsstyrningsrapporten finns publicerade på KPA Pensions hemsida (www.kpa.se).

Bolagsstyrningen inom KPA AB utgår från lagstiftning, främst Aktiebolagslagen. Försäkringsbolagen inom KPA Pension regleras av Försäkringsrörelselagen samt Finansinspektionens författningssamling i form av föreskrifter och allmänna råd. För all verksamhet gäller också ett stort antal interna regler som i tillämpliga delar omfattar såväl styrelseledamöter som anställda.

Under året hölls fyra ordinarie styrelsesammanträden.

Etik och hållbarhet

KPA Pension förvaltar tryggt och etiskt kundernas pensionspengar. Sedan 1998 arbetar KPA Pension för en hållbar framtid genom att ta ett aktivt ansvar för människa och miljö. KPA Pensions hållbarhetsarbete tar dels avstamp i vår vision om att människor ska känna sig trygga i en hållbar värld och dels i våra kunders önskemål om en trygg och hållbar pension. För att leva upp till det arbetar vi med etiska placeringar, ställer miljökrav på våra leverantörer och försöker leva som vi lär i vår egen verksamhet.

KPA Pensions etiska placeringskriterier utgör grunden för alla våra placeringar. Det innebär att vi påverkar de företag vi investerar i att ta ett större ansvar för mänskliga rättigheter, antikorrupcion och miljö. Vi utesluter också verksamheter som inte stödjer vår vision. Det betyder att vi inte investerar i företag som tillverkar vapen, tobak, alkohol eller erbjuder kommersiell spelverksamhet.

Hållbarhet handlar inte bara om att förvalta allt kapital enligt etiska placeringskriterier. Det ställer också krav på företaget. KPA Pension miljöcertifierades enligt ISO 14001 1998 och arbetar medvetet med att minimera den egna miljöpåverkan, att skapa en bra arbetsmiljö för alla anställda och att stödja olika sociala engagemang i samhället. Det systematiska miljöarbetet har gjort att koldioxidavtrycket är på väg att halveras jämfört med 1998 och sedan 2003 är verksamheten koldioxidneutral.

KPA Pension har några utvalda samarbetspartners inom ramen för hållbarhetsarbetet. Vissa projekt och organisationer stödjer vi med pengar och engagemang. Vad gäller miljö har vi valt att fortsätta vårt mångåriga stöd till plantering av träd i Afrika inom ramen för Vi-skogens projekt.

Vi är också anslutna till några samarbetsorganisationer vilket innebär att vi strävar efter att följa de riktlinjer och värderingar som dessa organisationer har när vi placerar våra kunders pengar. Vi är anslutna till Global Compact, Principles for Responsible Investments (PRI), Transparency International Sverige Carbon Disclosure Project, Diversity Charter samt Sweden Green Building Council.

För mer information om vårt hållbarhetsarbete hänvisar vi till vår hållbarhetsredovisning som numera finns tillgänglig i digital form på vår hemsida www.kpa.se

Omvärd och förväntningar om framtida utveckling

De ständiga förändringar som sker beträffande kollektivavtalade tjänstepensioner ställer stora krav på anpassningsförmåga hos marknadsaktörerna. Samtidigt sker också utveckling inom ramen för det allmänna pensionssystemet, vilket även detta ställer krav på marknadsaktörerna. I förgrunden finns informationsfrågan i allmänhet och mer specifikt, tillmötesgåendet av ett ökat informationsbehov via MinPension. Dessa krav och förväntningar arbetar vi för att möta på bästa sätt eftersom vi är en betydande aktör inom pensionsområdet med unik kompetens kring kommunala tjänstepensioner.

Under den senaste tiden har informationsfrågor om uttag av pension stått i fokus. Att välja hur man tar ut sin pension på bästa sätt kan vara en komplex fråga med många valmöjligheter. Under 2015 tog KPA Pension initiativ till att ge ut en bok författad av Annika Creutzer i syfte att förbättra kundernas förutsättningar att göra kloka val i samband med uttag av pension. Det kan förväntas att behovet av enkel och lättillgänglig information om pensioner i allmänhet kommer tillsammans med behovet av att få relevant information som berör den individuella situationen, kommer att öka.

Ett särskilt anpassat regelverk för företag som bedriver tjänstepensionsverksamhet är eftersträvansvärt

för att skapa goda förutsättningar för att tillhandahålla trygga tjänstepensioner i framtiden. Frågan om nytt regelverk för tjänstepensionsföretag kommer att ytterligare beredas inom Finansdepartementet under 2016.

Under de kommande åren möter våra kunder på arbetsgivar marknaden, kommuner och landsting, en stigande utmaning till följd av den demografiska utvecklingen. Samtidigt förväntas kommuner och landstings ekonomiska förutsättningar vara fortsatt utmanande. KPA Pensions förmåga att tillhandahålla kostnadseffektiva tjänster för att möta denna utveckling hos kunderna kommer därför att vara mycket betydelsefull.

Det finns ett starkt tryck hos kunder, såväl arbetsgivare som anställda, att få tillgång till bättre digitala tjänster och inom KPA Pension pågår ett intensivt arbete att utveckla de digitala gränssnitten för att tillhandahålla en bättre kundupplevelse, ökad servicekvalitet och reducera kostnader för till exempel pappersutskick.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

KPA Pensions intäkter är beroende på antalet administrerade avtal som är konkurrensutsatta och föremål för löpande upphandling. De väsentligaste riskerna och osäkerheterna för koncernen är kopplade till KPA Pensions förmåga att bibehålla och teckna nya förvaltningsavtal.

Finansiella risker och användning av finansiella instrument

Företaget har investeringar i olika typer av marknadsnoterade värdepapper som redovisas till verkligt värde. Dessa innehav exponerar KPA AB och koncernen för marknadsrisker. Koncernen har betydande fordringar vars återvinningsbarhet är beroende av motpartens betalningsförmåga. Företaget är därmed även exponerat mot kreditrisker. Detta hanteras genom att kreditbedömningar görs för potentiella kunder. Slutligen är koncernen också exponerad för likviditetsrisker genom sina kortfristiga skulder. Detta innebär en risk att företaget och koncernen inte har likvida medel att betala skulderna i takt med att de förfaller till betalning. Koncernen följer löpande upp och planerar likviditeten och har buffertar för att säkerställa att skulder kan betalas när de förfaller.

Resultat och ekonomi

Koncernen

KPA AB upprättar koncernredovisning från och med 2014. Anledningen är att Folksam Liv 2014 omklassificerade sitt innehav i KPA AB från att vara ett dotterföretag till att vara ett intresseföretag i samband med förstängångs-tillämpning av IFRS 10. Därmed kunde KPA AB inte längre tillämpa undantaget från att upprätta koncernredovisning enligt ÅRL 7:2.

Årets resultat uppgick till 20 209 (9 215) tkr. Resultat efter finansiella poster är 27 459 (15 819) tkr. Avkastning på sysselsatt och eget kapital för koncernen har inte upprättats eftersom jämförelsetalen har inte kunnat upprättas längre tillbaka än 2014.

Moderföretaget

Bolagets resultat uppgick till 2 624 (6 218) tkr. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 5 002 (9 885) tkr.

Treårsöversikt för koncernen

Belopp i tkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	502 653	488 737	443 304
Rörelseresultat	23 063	1 035	-10 474
Balansomslutning	1 146 941	1 113 674	1 142 475
Eget kapital	234 135	213 926	204 711

Femårsöversikt för moderföretaget

Belopp i tkr	2015	2014	2013	2011	2010
Nettoomsättning	413 690	410 262	386 569	343 547	279 358
Rörelseresultat	1 161	-1 437	-3 337	-2 442	-1 917
Balansomslutning	729 899	775 732	693 802	707 828	662 710
Eget kapital	183 932	181 308	175 092	170 161	165 975
Avkastning på sysselsatt kapital i %	1,5	3,4	6,0	8,0	5,4
Avkastning på eget kapital i %	2,1	4,2	7,8	7,2	2,3

Förslag till vinstdisposition

Enligt KPA AB:s balansräkning uppgår det fria egna kapitalet till 123 932 (121 308) tkr varav årets resultat utgör 2 624 (6 218) tkr. Någon överföring till bundna reserver föreslås inte (enligt moderbolagets årsredovisning).

Till årsstämmans förfogande står:	
- Balanserade vinstmedel	121 307 620,11
- Jämte årets nettoresultat	<u>2 623 594,42</u>
	123 931 214,53
- att i ny räkning balansera	<u>123 931 214,53</u>
	123 931 214,53

Resultat- och balansräkning

Resultaträkning - koncernen

Belopp i tkr	Not	2015	2014
Nettoomsättning		<u>502 653</u>	<u>488 737</u>
		502 653	488 737
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader	Not 2	-411 666	-410 074
Personalkostnader	Not 3	-58 769	-66 138
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	Not 8, 9, 10	<u>-9 155</u>	<u>-11 490</u>
		-479 590	-487 702
Rörelseresultat		23 063	1 035
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från värdepapper och fordringar	Not 4	2 029	7 479
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter	Not 4	3 186	8 588
Övriga räntekostnader och liknande kostnader	Not 5	<u>-819</u>	<u>-1 283</u>
		4 396	14 784
Resultat före skatt		27 459	15 819
Skatt på årets resultat	Not 7	-7 250	-6 604
Årets resultat		20 209	9 215

Balansräkning - koncernen

Tillgångar

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Goodwill	Not 8	11 010	14 680
Programvara	Not 9	45 152	50 570
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	Not 10	<u>854</u>	<u>894</u>
		57 016	66 144
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotterföretag	Not 11	720	720
Uppskjuten skattefordran	Not 18	<u>-</u>	<u>1 469</u>
Summa anläggningstillgångar		57 736	68 333
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		89 541	98 748
Fordringar koncernföretag *		31 110	23 639
Övriga fordringar	Not 12	60 378	62 993
Skattefordringar		13 332	16 983
Förutbetalda kostnader och upplupna kostnader		<u>2 375</u>	<u>2 266</u>
		196 736	204 629
Kortfristiga placeringar	Not 13	124 359	122 098
Kassa och bank	Not 14	767 198	718 614
Summa omsättningstillgångar		1 088 293	1 045 341
Summa tillgångar		1 146 029	1 113 674

* Avser fordringar från ej konsoliderade koncernföretag i KPA Liv- och Pensionsförsäkring.

Balansräkning - koncernen

Eget kapital, avsättningar och skulder

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
<i>Eget kapital</i>	Not 15		
Aktiekapital, (500 000 aktier, kvotvärde 100 kr)		50 000	50 000
Övrigt tillskjutet kapital		10 000	10 000
Annat eget kapital		<u>174 135</u>	<u>153 926</u>
Summa eget kapital		234 135	213 926
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	3 337	5 373
Uppskjuten skatteskuld	Not 18	<u>10 806</u>	<u>10 966</u>
Summa avsättningar		14 143	16 339
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Förskott från kunder		85 031	99 556
Leverantörsskulder		2 996	5 084
Skulder till närstående	Not 19	186 425	68 515
Övriga kortfristiga skulder	Not 20	613 567	696 459
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 21	<u>9 732</u>	<u>13 795</u>
Summa kortfristiga skulder		897 751	883 409
Summa skulder och eget kapital		1 146 029	1 113 674
Ställda säkerheter och ansvarförbindelser - koncernen			
Belopp i tkr		2015-12-31	2014-12-31
Ställda säkerheter och ansvarförbindelser			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarförbindelser			
Hysesåtagande	Not 22	41 318	61 024

Kassaflödesanalys - koncernen

Belopp i tkr	Not	2015	2014
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		27 459	15 819
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
- Avskrivning materiella anläggningstillgångar	Not 10	40	40
- Avskrivning immateriella anläggningstillgångar	Not 8, 9	9 090	11 450
- Orealiserad vinst / förlust	Not 4	-2 029	-7 479
- Avsättning pensioner	Not 17	-2 036	-1 969
- Erhållen (+) / Betald (-) skatt		-8 502	40 325
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		24 022	58 186
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
- Ökning/Minskning av rörelsefordringar		77 824	10 135
- Minskning/Ökning av rörelseskulder		-53 029	-37 959
- Ökning/Minskning av kortfristiga placeringar			
Kassaflöde från den löpande verksamheten		48 817	30 362
Investeringsverksamheten			
Återinvesterad utdelning i kortfristiga placeringar		-232	-46
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-232	-46
Finansieringsverksamheten			
Årets kassaflöde		48 585	30 316
Likvida medel vid årets ingång	Not 14	718 614	688 298
Likvida medel vid årets utgång	Not 14	767 199	718 614
		48 585	30 316

Resultaträkning - moderföretag

Belopp i tkr	Not	2015	2014
Nettoomsättning		<u>413 690</u>	<u>410 262</u>
		413 690	410 262
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader	Not 2	-411 944	-411 171
Personalkostnader	Not 3	-570	-513
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6, 9, 10,	<u>-15</u>	<u>-15</u>
		-412 529	-411 699
Rörelseresultat		1 161	-1 437
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter	Not 4	4 262	12 067
Övriga räntekostnader och liknande kostnader	Not 5	<u>-421</u>	<u>-745</u>
		3 841	11 322
Resultat efter finansiella poster		5 002	9 885
<i>Bokslutsdispositioner</i>			
Bokslutsdispositioner		-1 157	-1 212
Resultat före skatt		3 845	8 673
Skatt på årets resultat	Not 7	-1 221	-2 455
Årets resultat		2 624	6 218

Balansräkning - moderföretag

Tillgångar

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	Not 10	<u>832</u>	<u>847</u>
		832	847
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotterföretag	Not 11	70 820	70 820
Summa anläggningstillgångar		71 652	71 667
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		9 707	36 403
Skattefordringar		12 740	12 704
Fordringar hos koncernföretag		68 965	87 432
Övriga fordringar	Not 12	66 586	17 266
Förutbetalda kostnader och upplupna kostnader		<u>208</u>	<u>315</u>
		158 206	154 120
Kortfristiga placeringar	Not 13	124 359	122 098
Kassa och Bank	Not 14	375 682	427 847
Summa omsättningstillgångar		658 247	704 065
Summa tillgångar		729 899	775 732

Balansräkning - moderföretag

Eget kapital, avsättningar och skulder

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
<i>Eget kapital</i>	Not 15		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (500 000 aktier, kvotvärde 100 kr)		50 000	50 000
Reservfond		<u>10 000</u>	<u>10 000</u>
		60 000	60 000
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		121 308	115 092
Årets resultat		<u>2 624</u>	<u>6 216</u>
		123 932	121 308
Summa eget kapital		183 932	181 308
<i>Obeskattade reserver</i>	Not 16	<u>9 845</u>	<u>8 687</u>
Summa obeskattade reserver		9 845	8 687
<i>Avsättningar</i>			
Uppskjuten skatteskuld	Not 18	<u>4 742</u>	<u>4 296</u>
Summa avsättningar		4 742	4 296
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		2 655	4 420
Skulder hos koncernföretag		-	9 786
Övriga skulder	Not 20	519 938	556 518
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 21	<u>8 787</u>	<u>10 717</u>
Summa kortfristiga skulder		531 380	581 441
Summa skulder och eget kapital		729 899	775 732
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser			
Belopp i tkr		2015-12-31	2014-12-31
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser			
Hysesättagande	Not 22	41 318	61 024

Kassaflödesanalys - moderföretag

Belopp i tkr	Not	2015	2014
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		5 002	9 883
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
- Avskrivningar materiella anläggningstillgångar	Not 10	15	15
- Orealiserade förluster/vinster	Not 4	-2 029	-7 479
- Förändring av korfristiga placeringar		-232	-46
- Betald skatt		-810	-1 020
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 946	1 353
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
- Ökning/Minskning av rörelsefordringar		-4 050	-31 657
- Minskning/Ökning av rörelseskulder		-50 061	72 858
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-52 165	42 554
Finansieringsverksamheten			
Årets kassaflöde		-52 165	42 554
Likvida medel vid årets ingång	Not 14	427 847	385 293
Likvida medel vid årets utgång	Not 14	<u>375 682</u>	<u>427 847</u>
		-52 165	42 554

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper i koncernen och moderföretag

Samtliga belopp är angivna i tkr om inget annat anges.

Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2015 och avser räkenskapsåret 2015 för KPA AB med organisationsnummer 556527-7182 med säte i Stockholm. Företaget ägs till 60 procent av Folksam ömsesidig Livförsäkring med organisationsnummer 502006-1585 och till 40 procent av SKL Företag AB med organisationsnummer 556117-7535.

Redovisningsprinciper och värderingsprinciper 2015

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) samt bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 ("K3"). Moderföretag tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan.

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår moderföretag KPA AB med säte i Stockholm och dotterföretag KPA Pensionservice AB och dess dotterföretag KPA Pensionstjänst AB. Dotterföretaget KPA Livförsäkring AB och dess dotterföretag KPA Pensionsförsäkring AB är livförsäkringsaktiebolag som drivs enligt ömsesidiga principer. Om överskott uppstår tillfaller detta försäkringstagarna och kan inte disponeras av moderföretaget. Dotterföretag kan inte lämna någon aktieutdelning till moderföretaget och på grund av utdelningsförbudet konsolideras inte livförsäkringsaktiebolagen i moderföretagets koncernredovisning.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden och kapitel 9 i BFNAR 2012:1. Koncerninterna transaktioner, balanser och internvinster har eliminerats och bokslutsdispositioner har fördelats på eget kapital och uppskjuten skatt. Endast resultat som uppkommit i förvärvade bolag efter förvärvstidpunkten har påverkat koncernens resultat.

I koncernresultaträkningen återförs årets bokslutsdispositioner varvid uppskjuten skatt beaktas. Vid upprättande av koncernbalansräkningen uppdelas obeskattade reserver i uppskjuten skattefordran/skuld och kapitalandel i obeskattade reserver. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Intäkter

Koncernens intäkter är dels vidarefakturerade kostnader till koncernföretag ifrån moderföretag, dels avtalsenliga intäkter från administrationsuppdrag och övriga konsulttjänster. Intäkterna redovisas när det bedöms sannolikt att ekonomiska fördelar kommer att tillfalla KPA AB och dessa kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Vidarefakturerings sker månadsvis i takt med att underliggande kostnader redovisas i enlighet med avtal och allokeringsmodeller. Intäkter från administrationsavtalen redovisas i takt med utförandet av dessa tjänster.

Utdelningar från dotterföretag redovisas som intäkt oavsett om de hänför sig till ackumulerade vinster i dotterföretaget före eller efter förvärvstidpunkten.

Leasingavtal

Samtliga koncernens leasingavtal har bedömts vara operationella leasingavtal, vilket innebär att kostnaderna för dessa redovisas linjärt under uthyrningsperioden.

Finansiella instrument

Kapitel 12 i det allmänna rådet har tillämpats med avseende på kategoriseringen av finansiella instrument, vilket är avgörande för redovisningen och värderingen av dem. De finansiella tillgångarna omfattar kortfristiga fordringar, kassa och bank samt kortfristiga placeringar. Kortfristiga fordringar och kassa och bank redovisas till upplupet anskaffningsvärde i kategorin Låne- och kundfordringar medan kortfristiga placeringar kategoriseras som Innehas för handel och därmed redovisas till verkligt värde med värdeförändringarna över resultaträkningen. Samtliga finansiella skulder har kategoriserats som Övriga finansiella skulder och redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Vid varje balansdag räknas rörelserelaterade fordringar och skulder i utländsk valuta om till balansdagens kurs. Valutakursdifferenser redovisas i rörelseresultatet.

Goodwill

Koncernen redovisar en goodwill avseende förvärvet av KPA Pensionstjänst AB till den del köpeskillingen och tillhörande förvärvskostnader översteg verkligt värde på förvärvade nettotillgångar i enlighet med förvärvsmetoden. Posten avser framtida intjäning från detta bolag, personalens erfarenhet och kompetens samt skaldriftsfördelar som förväntas uppstå när dess verksamhet infogas i KPA-koncernen. Goodwill skrivs av över fem år och prövas årligen för nedskrivning genom att bokfört värde jämförs med uppskattat återvinningsvärde.

Immateriella tillgångar

De immateriella tillgångarna utgörs av förvärvade programvaror och redovisas från och med den tidpunkt då KPA AB bedömer sig ha kontrollen över dem och i den utsträckning som de bedöms medföra framtida ekonomiska fördelar. Dessa tillgångar skrivs av över deras förväntade nyttjandeperiod och deras värde prövas årligen genom att jämföra bokfört värde med uppskattat nyttjandevärde. Om det uppskattade nyttjandevärdet i form av framtida förväntade kassaflöden väsentligt understiger bokfört värde redovisas en nedskrivning. Avskrivningstiden för immateriella tillgångar är 10 år. Företagsledningen bedömer att den förväntade nyttjandeperioden för de immateriella tillgångarna med rimlig grad av säkerhet kan fastställas till tio år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd. Intäkter redovisas i resultaträkningen när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet på tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Följande avskrivningstider tillämpas på anläggningstillgångar:

	2015	2014
Materiella anläggningstillgångar		
Möbler	5 år	5 år
Kontorsutrustning	5 år	5 år
Datautrustning	5 år	5 år
Övrigt	20 år	20 år
Konst	Ingen avskrivning	Ingen avskrivning

Redovisning av andelar i koncernföretag

För redovisning av innehav tillämpas anskaffningsvärdeметoden vilket innebär att andelar i ett företag redovisas till anskaffningsvärdet med tillägg för eventuella anskaffningskostnader.

Inkomstskatt

Årets skattetotal utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år med tillämpning av de skattesatser som är beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i de temporära skillnader som uppstår mellan redovisade och skattemässiga värdena på samtliga tillgångar och skulder.

Skatter

I moderföretaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld som en egen balanspost. I koncernredovisningen delas obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Viktiga uppskattningar och bedömningar

KPA AB gör ett antal uppskattningar och bedömningar i redovisningen. De väsentligaste rör återvinningsbarheten i immateriella tillgångar och utestående fordringar, samt värdet på det pensionsåtagande som koncernen redovisar i sin balansräkning. Återvinningsbarheten i immateriella tillgångar prövas mot förväntat nyttjandevärde. Eventuellt reserveringsbehov i fordringarna fastställs genom en kombination av individuella bedömningar för enskilda större fordringar och generella bedömningar baserat på historiska erfarenheter om betalningsmönster. Pensionsåtagandet fastställs genom vedertagna aktuariella metoder, vilka beskrivs i not 22.

Not 2. Arvode till revisorer

Årets revisionskostnader uppgår till 617 (633) tkr i koncernen, varav 0 (69) tkr utgör en ersättning för andra uppdrag. I moderföretag uppgår revisionskostnaderna till 305 (357) tkr varav 0 (69) tkr utgör ersättning för andra uppdrag.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2015	2014	2015	2014
Deloitte AB				
Lagstadgade revisionsuppdrag	497	424	230	188
Övriga revisionsuppdrag	-	-	-	-
Skattekonsultation	-	-	-	-
Andra uppdrag	-	69	-	69
KPMG AB				
Lagstadgade revisionsuppdrag	120	140	75	100
Övriga revisionsuppdrag	-	-	-	-
Skattekonsultation	-	-	-	-
Andra uppdrag	-	-	-	-
Summa arvoden	617	633	305	357

Not 3. Anställda och personalkostnader

	2015	2014
Koncernen		
<i>Löner, andra ersättningar och sociala kostnader:</i>		
Styrelse och verkställande direktör	1 753	2 167
Sociala kostnader	648	988
Varav kalkylerad pensionskostnad	190	2 096
Moderföretaget		
<i>Löner, andra ersättningar och sociala kostnader:</i>		
Styrelse	559	450
Sociala kostnader	136	102

Verkställande direktören är anställd tillsvidare med ett års uppsägningstid från bolagets sida. Tantiem eller bonussystem tillämpas inte inom koncernen.

Könsfördelning i styrelse och ledningsgrupp

Styrelse				VD och övriga befattningshavare*			
2015		2014		2015		2014	
Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
3	5	5	5	4	2	4	2
37 %	63 %	50 %	50 %	67 %	33 %	67 %	33 %

* KPA-koncernen har en ledningsgrupp som arbetar för samtliga bolag.

Ersättningspolicy

Ersättningspolicy KPA AB utgår från Folksam Livs ersättningspolicy samt de grundläggande värderingarna inom Folksam och har som mål att långsiktigt attrahera, motivera och behålla kvalificerade medarbetare med rätt kompetens vilka bidrar till att KPA AB når sina mål och strategier på kort och lång sikt. Ersättningen ska vara individuell och differentierad, den ska motivera goda prestationer och önskvärda beteenden samt bidra till ett sunt risktagande som ligger i linje med ägarnas och kundernas förväntningar på KPA AB. Ersättningarna ska utformas och bestämmas utan hänsyn till kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

KPA AB har en restriktiv hållning till rörliga ersättningar eftersom de kan medföra ett överdrivet risktagande varför huvuddelen av ersättningarna inom KPA AB ska utgöras av fast grundlön. För verkställande direktör och vice verkställande direktör utgår ingen rörlig ersättning. För övriga anställda inom KPA AB som kan påverka bolagets risknivå utgår ingen rörlig ersättning dock med undantag för kollektiva program baserade på Folksams övergripande mål fastställda av styrelserna för Folksam Liv och Folksam Sak och som gäller för alla anställda inom Folksam inklusive dotterföretag. En redogörelse för företagets ersättningar kommer att finnas tillgänglig på Folksams webbplats www.folksam.se i samband med offentliggörandet av årsredovisningen för moderföretaget.

Beslutsgång för ersättningspolicy

KPA AB:s ersättningspolicy är fastställd av KPA AB:s styrelse efter riskanalys genomförd av Risk och Compliance. Moderföretagets styrelse har att säkerställa att dotterföretaget fastställer sina egna ersättningspolicier i linje med moderföretagets.

KPA ABs ersättningsutskott

KPA AB:s ersättningsutskott är ett gemensamt styrelseutskott för styrelserna i KPA AB, KPA Livförsäkring AB och KPA Pensionsförsäkring AB. Vid konstituerande styrelsesammanträde den 6 maj 2014 utsågs styrelsens ordförande och vice ordförande i KPA AB till ledamöter i utskottet. För ersättningsutskottet gäller en särskild instruktion i vilken framgår vilka arbetsuppgifter och vilken beslutanderätt som bolagens styrelser har delegerat till utskottet.

Anställda som kan påverka risknivån i KPA AB

KPA AB har identifierat de anställda som väsentligen kan påverka risknivån i bolaget. Denna grupp av anställda utvärderas löpande och kan ändras beroende på den påverkan de har från tid till annan. Anställda som kan påverka risknivån i KPA AB är verkställande direktör, vice verkställande direktör samt tillikaanställda med ansvar för kontrollfunktioner samt i ledande strategiska befattningar, tillikaanställda i kontrollfunktioner samt tillikaanställda styrelseledamöter i moder- och dotterföretag som står under Finansinspektionens tillsyn.

Folksam belöningsprogram

Folksam har ett belöningsprogram som omfattar samtliga medarbetare inom Folksam inklusive dotterföretag utom för verkställande direktör, koncernledning, verkställande direktör/vice verkställande direktör i dotterföretagen och chef internrevision. Syftet med belöningsprogrammet för 2015 var att skapa fokus på Folksams strategi och övergripande mål; att Folksam ska ha försäkrings- och pensionssparandebansens mest nöjda kunder. Detta innebar ett fokus på Folksams affärsområde – Nöjda kunder samt Helkunder, vilka utgjorde de belöningsgrundande målen i belöningsprogrammet.

Belöningsprogrammet kan falla ut med 0 kr till maximalt 20 000 kr per medarbetare beroende på grad av måluppfyllelse. Utfallet i belöningsprogrammet avsätts i sin helhet obligatoriskt i en pensionsförsäkring.

Ersättningar till anställda

Folksam tillämpar tillikaanställning vilket innebär att personalen är anställd i flera bolag inom Folksam. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställen inom Folksam i förhållande till utfört arbete.

Kortfristiga ersättningar för avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas i takt med fakturering av premier från pensionsförmedlande institut. Förenklingsreglerna för förmånsbestämda planer enligt 28.18 och 19 i BFNAR 2012:1 har tillämpats, vilket innebär att de redovisas som kostnad för betald premie och att ingen avsättning i balansräkningen görs, eftersom värdet på stiftelsens tillgångar som tryggar åtagandet överstiger värdet på pensionsåtagandet som de tryggar. Avsättningen i balansräkningen avser ett åtagande i KPA Pensionservice AB som värderas enligt uppgift från ett oberoende företag redovisas i enlighet med 28.21 i det allmänna rådet.

Ersättning till ledande befattningshavare

Principer

Till styrelsens ledamöter inklusive arbetstagarrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Styrelsearvode betalas även ut till arbetstagarrepresentanter som sitter i bolagsstyrelser.

Ersättningen till verkställande direktör, vice verkställande direktör och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till verkställande direktören. För övriga ledande befattningshavare utgår inga rörliga ersättningar utöver Folksams belöningsprogram.

Med andra ledande befattningshavare avses de fem personer som tillsammans med verkställande direktör utgör koncernens företagsledning. För företagsledningens sammansättning, se ovan.

Berednings- och beslutsprocessen

Styrelsen beslutar om verkställande direktörens anställningsvillkor. KPA AB:s ersättningsutskott förbereder frågan om verkställande direktörens anställningsvillkor för beslut av styrelsen.

Ersättningar och övriga förmåner under året

Belopp i tkr	Grundlön/ styrelsearvode	Närvaro- arvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnader	Summa
Styrelsens ordförande					
Jens Henriksson	-	-	-	-	-
Styrelsens vice ordförande					
Eva-Lena Micko, fr o m maj	56	26	-	-	82
Övriga styrelseledamöter					
Håkan Sörman	92	44	-	-	136
Pia Askenström Marions	-	-	-	-	-
Pia Carlsson Thörnqvist	-	-	-	-	-
Elisabeth Sasse	-	-	-	-	-
Anders Knape	102	38	-	-	140
Ilmar Reepalu (avgått)	45	12	-	-	57
Lenita Grandlund (adj)	-	32	-	-	32
Christer Romilson (adj)	-	32	-	-	32
Lena Dahl (adj)	-	26	-	-	26
Arbetstagarrepresentanter					
Ann-Charlotte Tollqvist	-	18	-	-	18
Susanna Järnek (suppl)	-	18	-	-	18
Thomas Månsson (suppl)	-	18	-	-	18
Summa	295	264	-	-	559
Verkställande direktör					
Mia Palmgren Liblik, tf (fr o m okt 2015)	323	-	3	118	444
Erik Thedéen (fr o m april 2015 t o m okt 2015)	652	-	2	204	858
Lars-Åke Vikberg (t o m april 2015)	203	-	3	119	325
Andra ledande befattningshavare					-
Summa	1 473	264	8	441	2 186

Kommentarer till tabellen

- Tf verkställande direktör tillhör även KPA Pensions företagsledning. Lönekostnaderna fördelas därför mellan KPA Pensions bolag.
- Lön för verkställande direktör och andra ledande befattningshavare är upptagna till helårslönen och är inte anpassad till eventuell befattning del av år.

Kommentarer till tabellen, forts.

- Ledande befattningshavare består av KPA Pensions företagsledning, som är tillika engagerad av samtliga bolag i KPA Pension. Därav fördelas lönerna mellan bolagen.
- Styrelsearvoden avser moderföretag.
- Vice ordförande har ett årsarvode på 102 tkr per år. Övriga styrelseledarmöter har ett årsarvode på 93 tkr per år. Därtill utges ett arvode om 6,4 tkr per sammanträdesdag då styrelsen har tjänstgjort.
- Övriga förmåner avser huvudsakligen tjänstebil samt fria resor i samband med styrelsemöte.
- Pensionsåldern för verkställande direktören är 65 år. Utöver förmåner enligt lagen om allmän försäkring ska bolaget bekosta pensionsförmåner för verkställande direktören motsvarande 25 procent av den årliga bruttolönen.

Not 4. Finansiella intäkter

	2015	2014
Koncernen		
Orealiserad vinst på kortfristiga placeringar	2 029	7 479
Summa resultat från kortfristiga placeringar	2 029	7 479
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	3 186	8 588
Summa ränteintäkter och liknande resultatposter	3 186	8 588
Moderföretaget		
Orealiserad vinst på kortfristiga placeringar	2 029	7 479
Summa resultat från kortfristiga placeringar	2 029	7 479
Ränteintäkter från koncernföretag	-	422
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2 233	4 167
Summa ränteintäkter och liknande resultatposter	2 233	4 589

Not 5. Övriga räntekostnader och liknande kostnader

	2015	2014
Koncernen		
Övriga räntekostnader och liknande resultatposter	-819	-1 283
Summa räntekostnader och liknande resultatposter	-819	-1 283
Moderföretaget		
Räntekostnader från koncernföretag	-198	-195
Övriga räntekostnader och liknande resultatposter	-223	-550
Summa ränteintäkter och liknande resultatposter	-421	-745

Not 6. Bokslutsdispositioner, övriga

	2015	2014
Moderföretaget		
Överavskrivningar	16	16
Periodiseringsfond	<u>-1 173</u>	<u>-1 228</u>
	-1 157	-1 212

Not 7. Skatt på årets resultat

	2015	2014
Koncernen		
Aktuell skattekostnad		
Periodens skattekostnad	-5 942	-4 154
	-5 942	-4 154
Uppskjuten skatteintäkt/-kostnad		
Kortfristiga placeringar	-446	-1 645
Avsättning för pensionsförpliktelser	-557	-538
Avsättning för obeskattade reserver	-305	-267
Totalt redovisad skattekostnad	-7 250	-6 604

	2015	2014
Moderföretaget		
Aktuell skattekostnad		
Periodens skattekostnad	-774	-810
	-774	-810
Uppskjuten skatteintäkt/-kostnad		
Kortfristiga placeringar	-447	-1 645
Totalt redovisad skattekostnad	-1 221	-2 455

Avstämning effektiv skatt	2015	2014
Koncernen		
Resultat före skatt	27 459	15 819
Skatt enligt gällande skattesats 22,0%	-6 041	-3 480
<i>Skatteeffekt av:</i>		
Ej avdragsgilla kostnader	-594	-603
Skattefri utdelning	-	5 500
Ej avdragsgilla kostnader för nedskrivning	-	-6 380
Ej avdragsgilla kostnader för avskrivning	-807	-2 519
Ej skattepliktiga intäkter	192	878
Effektiv skatt	-7 250	-6 604
Moderföretaget		
Resultat före skatt	3 845	8 671
Skatt enligt gällande skattesats 22,0% (22,0%)	-846	-1 908
<i>Skatteeffekt av:</i>		
Ej avdragsgilla kostnader	-545	-608
Ej skattepliktiga intäkter	170	56
Övrigt	-	5
Effektiv skatt	-1 221	-2 455

Not 8. Goodwill

	2015	2014
Koncernen		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	18 350	18 350
Nyanskaffningar	-	-
Vid årets slut	18 350	18 350
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-3 670	-
Årets avskrivning	-3 670	-3 670
Vid årets slut	-7 340	-3 670
Bokfört värde	11 010	14 680

Not 9. Programvaror

	2015	2014
Koncernen		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	117 056	117 056
Nyanskaffningar	<u>-</u>	<u>-</u>
Vid årets slut	117 056	117 056
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-66 486	-58 706
Årets avskrivning	<u>-5 418</u>	<u>-7 780</u>
Vid årets slut	-71 904	-66 486
Bokfört värde	45 152	50 570

Not 10. Materiella anläggningstillgångar, Inventarier

	2015	2014
Koncernen		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	22 118	22 118
Nyanskaffningar	-	-
Vid årets slut	22 118	22 118
<i>Ackumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-21 223	-21 183
Årets avskrivning	-40	-40
Utrangering	-	-
Vid årets slut	-21 263	-21 223
Planenligt restvärde	854	894
Bokfört värde	854	894
Moderföretaget		
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	21 995	21 995
Nyanskaffningar	-	-
Vid årets slut	21 995	21 995
<i>Ackumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-21 148	-21 132
Årets avskrivning	-15	-16
Utrangering	-	-
Vid årets slut	-21 163	-21 148
Planenligt restvärde	832	847
Bokfört värde	832	847

Not 11. Andelar i dotterföretag

Koncernen						
Företag/org nr/säte	Antal andelar	Andel i procent	Nominellt värde	Bokfört värde	Eget kapital	Årets resultat
KPA Pensionservice AB (556569-1077, Stockholm)	1 000	100%	100	70 100	84 081	18
KPA Pensionstjänst AB (556254-6969, Stockholm)	8 000	100%	800	53 358	5 139	-456
KPA Livförsäkring AB (502010-3502, Stockholm)	72	100%	720	720	2 297 436	30 177
KPA Pensionsförsäkring AB (516401-6544, Stockholm)	300 000	100%	344 770	344 770	51 274 553	3 827 526
Summa			346 390	468 948		
Moderföretaget						
Företag/org nr/säte	Antal andelar	Andel i procent	Nominellt värde	Bokfört värde	Eget kapital	Årets resultat
KPA Pensionservice AB (556569-1077, Stockholm)	1 000	100%	100	70 100	84 081	18
KPA Livförsäkring AB (502010-3502, Stockholm)	72	100%	720	720	2 297 436	30 177
Summa			820	70 820		

Dotterföretaget KPA Livförsäkring AB och KPA Pensionsförsäkring AB är icke vinstutdelande försäkringsbolag. Eventuella överskott som uppstår tillfaller försäkringstagarna och kan inte disponeras av moderföretaget. Dotterföretagen kan inte lämna någon aktieutdelning till moderföretaget. På grund av utdelningsförbudet konsolideras inte livförsäkringsaktiebolagen i moderföretagets koncernredovisning.

Not 12. Övriga fordringar

	2015	2014
Koncernen		
Konsumentkooperationens pensionsstiftelse	-	17 989
Kollektivavtalsstiftelsen KFO/LO-Fonder	-	95
Fordringar närstående	6 005	3 245
Fakturerade pensionsutbetalningar	21 295	-
Övriga fordringar	<u>33 078</u>	<u>41 664</u>
Summa	60 378	62 993
Moderföretaget		
Fordringar närstående	6 002	2 000
Fordringar koncernföretag som ej konsolideras	31 109	-
Övriga fordringar	<u>29 475</u>	<u>15 266</u>
Summa	66 586	17 266

Not 13. Kortfristiga placeringar

	2015	2015	2014	2014
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen och moderföretaget				
KPA Etisk Bland 2	43 466	63 416	43 299	61 162
KPA Etisk Räntefond	59 339	60 943	59 274	60 936
	102 805	124 359	102 573	122 098

Not 14. Kassa och bank

	2015	2014
Koncernen		
Redovisningsmedel	632 132	513 092
Övriga tillgodohavanden	<u>135 066</u>	<u>205 522</u>
	767 198	718 614
Moderföretaget		
Redovisningsmedel	371 502	367 841
Övriga tillgodohavanden	<u>4 180</u>	<u>60 006</u>
	375 682	427 847

Not 15. Eget kapital

	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Balanserade vinstmedel	Årets resultat
Koncernen				
<i>Eget kapital 2013-12-31</i>	50 000	10 000	144 711	204 711
Årets resultat			9 215	9 215
<i>Eget kapital 2014-12-31</i>	50 000	10 000	153 926	213 926
Årets resultat			20 209	20 209
<i>Eget kapital 2015-12-31</i>	50 000	10 000	174 135	234 135
	Aktiekapital	Reservfond	Balanserade vinstmedel	Totalt eget kapital
Moderföretaget				
<i>Eget kapital 2013-12-31</i>	50 000	10 000	115 092	175 092
Årets resultat			6 216	6 216
<i>Eget kapital 2014-12-31</i>	50 000	10 000	121 308	181 308
Årets resultat			2 624	2 624
<i>Utgående kapital 2015-12-31</i>	50 000	10 000	123 932	183 932

Not 16. Obeskattade reserver

	2015	2014
Moderföretaget		
Periodiseringsfond, beskattningsår 2010	2300	2300
Periodiseringsfond, beskattningsår 2011	1 800	1 800
Periodiseringsfond, beskattningsår 2012	2 423	2 423
Periodiseringsfond, beskattningsår 2013	909	909
Periodiseringsfond, beskattningsår 2014	1 228	1 228
Periodiseringsfond, beskattningsår 2015	1 173	-
Akkumulerade överavskrivningar	<u>12</u>	<u>27</u>
	9 845	8 687

Not 17. Pensioner och liknande förpliktelser

	2015	2014
Koncernen		
Ingående balans	5 373	7 342
Kostnader för tjänstgöring innevarande period	102	194
Räntekostnader	130	235
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)	<u>-2 268</u>	<u>-2 398</u>
	3 337	5 373

Not 18. Avsättning uppskjuten skatt

	2015	2014
Koncernen		
Uppskjuten skatteskuld	<u>10 806</u>	<u>10 966</u>
<i>Avsättning för uppskjuten skatt</i>	10 806	10 966
Moderföretaget		
Uppskjuten skatteskuld	<u>4 742</u>	<u>4 296</u>
<i>Avsättning för uppskjuten skatt</i>	4 742	4 296

Redovisad uppskjuten skatt är hänförlig till följande differenser:

	Tillgångar		Skulder	
	2015	2014	2015	2014
Koncernen				
Kortfristiga placeringar	-	-	-4 742	-4 296
Obeskattade reserver	-	-	-6 976	-6 670
Avsättning pensionsförpliktelser	<u>912</u>	<u>1 469</u>	-	-
<i>Uppskjuten skatt</i>	912	1 469	-11 718	-10 966
Modföretaget				
Kortfristiga placeringar	-	-	-4 742	-4 296

Not 19. Skulder till närstående

	2015	2014
Koncernen		
Folksam ömsesidig livförsäkring	30 130	54 537
Folksam ömsesidig sakförsäkring	29 327	12 906
Konsumentkoop.pens.stiftelse	125 235	-
KPA Pensionsförsäkring	35	1 005
Övriga närstående	<u>1 698</u>	<u>67</u>
	186 425	68 515

Not 20. Övriga skulder

	2015	2014
Koncernen		
Preliminärskatter, pensionstagare	481 903	507 088
Övriga skulder	<u>131 664</u>	<u>189 371</u>
	613 567	696 459
Modföretaget		
Preliminärskatter, pensionstagare	399 076	425 553
Innestående pensionsmedel till huvudmän	85 031	99 556
Skuld till närstående företag	29 350	20 538
Övriga skulder	<u>6 481</u>	<u>10 871</u>
	519 938	556 518

Not 21. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015	2014
Koncernen		
Upplupna semesterlöner	4 431	5 035
Upplupna sociala avg	3 822	4 231
Övrigt	<u>1 479</u>	<u>4 529</u>
	9 732	13 795
Moderföretaget		
Upplupna semesterlöner	4 431	4 459
Upplupna sociala avg	3 822	3 766
Övrigt	<u>534</u>	<u>2 492</u>
	8 787	10 717

Not 22. Ansvarsförbindelser

	2015	2014
Koncernen och moderföretaget		
Hysesåtagande *	41 318	61 024
Leasingkostnader		
Bolaget har ingått hyresavtal av operationell natur enligt följande:		
<i>Hyror som förfaller:</i>		
Inom ett år	20 211	19 481
Mellan ett och fem år	21 107	41 543
Senare än fem år	<u>-</u>	<u>-</u>
	41 318	61 024

* Solidariskt ansvar för förpliktelser enligt hyresavtal för perioden den 2 december 2002 till och med den 31 december 2017 för hyresgästerna KPA AB och KPA Livförsäkring AB. Angivet belopp är hyresgrundande restvärde. Referensräntan för hyran baseras på STIBOR 3 månader. Beloppen ovan baseras på genomsnittlig 3-månaders STIBOR under de senaste fem åren. Fastigheten Skvalberget 33 är från och med mars 2007 uthyrd i andra hand till Folksam på samma villkor som förstahandskontrakt.

Not 23. Pensionsupplysningar

KPA Pensions åtagande till anställda för kollektivavtalade tjänstepensioner tryggas i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionsplanen, KTP-planen, är till största delen en förmånsbestämd plan. Dock finns en mindre del i KTP-planen som är avgiftsbestämd.

Insättningarna till stiftelsen för de förmånsbestämda delarna och premierna för de premiebestämda delarna redovisas löpande som kostnader i arbetsgivaren KPA AB:s resultaträkning. Pensionsåtagandena redovisas inte i moderbolagets balansräkning.

Tidigare intjänade enligt KPA-planen tryggas med försäkring. KPA Pension tryggar även pensionsrätt i KPA AB:s Pensionsstiftelse för före detta anställda (16 stycken) enligt pensionsavtalet PA-KL och några äldre kommunala pensionsbestämmelser.

Räntan för 2015 är fastställd till 1,9 (2,6) procent för nominella åtaganden, medan räntan för indexerade åtaganden är 0,8 (0,5) procent.

Specifikation av redovisade pensionskostnader i KPA Pension, pensionering genom försäkring

Belopp i tkr	2015	2014
Försäkringspremier	219	71
Särskild löneskatt på pensionskostnader	<u>53</u>	<u>17</u>
<i>Årets pensionskostnad</i>	<i>272</i>	<i>88</i>

Pensionsåtagande tryggade i KPA AB:s Pensionsstiftelse

Belopp i tkr	2015	2014
Verkligt värde på tillgångar i stiftelsen	33 028	33 858
Finansiella skulder	-1 672	-1 657
Pensionsåtagande tryggade i stiftelsen	<u>-23 397</u>	<u>-24 606</u>
<i>Övervärde</i>	<i>7 959</i>	<i>7 595</i>

Årsredovisningens undertecknande

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för bolaget, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållanden och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat

som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Stockholm den mars 2016

Jens Henriksson
Ordförande

Eva-Lena Micko
Vice ordförande

Elisabeth Sasse

Pia Askenström Marions

Håkan Sörman

Pia Carlsson Thörnqvist

Anders Knape

Ann-Charlotte Tollqvist
Arbetsagarrepresentant

Mia Palmgren Liblik
Tillförordnad verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 2016

Deloitte AB
Elisabeth Werneman
Auktoriserad revisor

KPMG AB
Magnus Ripa
Auktoriserad revisor

Definitioner

Sysselsatt kapital

Balansomslutning minskad med icke räntebärande skulder.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultatet efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av genomsnittlig sysselsatt kapital. Sysselsatt kapital avser balansomslutningen minskad med icke räntebärande skulder inklusive uppskjutna skatteskulder i obeskattade reserver.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, efter avdrag för schablonmässigt beräknad skatt i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.

Besöksadress: Östgötagatan 90, 10685 Stockholm
Telefon: 08-665 04 00, Org: 556527-7182
Kundtjänst: 020-650 500 www.kpa.se

KPA
PENSION